

MINNESTERAPI FÖRSÄMRAR HÄLSAN

Germund Hesslow

Svenska Dagbladet 1996-07-21

Det finns som bekant en bland vissa psykiatrer och psykologer omhuldad teori enligt vilken traumatiska minnen av sexuella övergrepp kan trängas bort och ligga otillgängliga för medvetandet i årtal. Samtidigt antas sådana bortträngda minnen kunna orsaka allahanda psykiska besvär som dock kan botas genom att bortträngningen hävs med hjälp av psykoterapi.

De flesta minnesexperter är skeptiska till dessa idéer, men det finns många psykoterapeuter som tror på dem och som ser det som en viktig uppgift att hjälpa patienter att minnas bortträngda sexuella övergrepp. Det är naturligtvis angeläget att man försöker ta reda på de faktiska konsekvenserna av sådan terapi. Eftersom det saknas vetenskapligt stöd för den bakomliggande teorin, så kan terapin bara rättfärdigas genom att man visar att patienter som återfår övergreppsminnen faktiskt får en förbättrad mental hälsa. Såvitt jag vet existerar det inte någon vetenskaplig studie som styrker detta. Däremot har vissa data nyligen framkommit som talar för att minnesterapi kan ha mycket skadliga effekter.

Den amerikanska staten bekostar under vissa omständigheter sjukvård för brottsoffer och till Department of Labor and Industries inkommer ersättningsanspråk från människor som anser sig ha återfått minnen av sexuella övergrepp i terapi. Nyligen gjordes en undersökning av 30 slumpvis utvalda personer ur denna grupp.

Innan dessa patienter hade återfått minnen av övergrepp var det tre (10 procent) av dem som försökt begå självmord eller haft självmordstankar; efter återkomsten av övergreppsminnen var det 20 (67 procent) som haft självmordstankar eller gjort självmordsförsök. Före minnen hade två (7 procent) varit intagna på sjukhus; efter minnen var det 11 (37 procent). Före minnen hade en åsamkat sig själv fysiska skador; efter minnen var det 8.

Innan de började i terapin hade 25 av de 30 patienterna ett arbete och 23 var gifta. Efter tre års terapi var det bara 3 som fortfarande arbetade och 11 av de 23 gifta patienterna hade separerat eller skilt sig.

Denna studie uppfyller kanske inte alla de krav som man vill ställa på en vetenskaplig undersökning - antalet studerade personer var t ex ganska lågt - men resultaten är så tydliga att de omöjligen kan bero på slumpen och de talar starkt för att minnesterapi för många patienter måste betecknas som rent hälsofarlig. Så länge dessa data är de enda som finns är det naturligtvis oansvarigt och helt i strid med etiska regler för läkare och psykoterapeuter att ägna sig åt denna form av terapi eller medverka till att den kommer till stånd.